عنوان مقاله:

راهگشایی هاشمی در تبیین حاکمیت در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

محل انتشار:

مجله مطالعات حقوقي, دوره 16, شماره 3 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 38

نویسندگان:

محمد منصوری بروجنی - استادیار گروه حقوق دانشکده علوم اداری و اقتصاد دانشگاه اصفهان.

فرشید مقیمیان بروجنی - دانش آموخته دانشکده حقوق دانشگاه شهید بهشتی

خلاصه مقاله:

مطالعه حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران با پاره ای تردیدها و انکارهای ناشی از اصل پنجاه وشش قانون اساسی روبروست. مرددین مدعی اند در قانون اساسی ایران، حاکمیت ملی محلی نداشته و مفهوم حاکمیت الهی مندرج در اصل پنجاه وشش، در چارچوب حقوقی اصل پنجاه وهفت تجلی یافته و کلیه نهادها را منحل در اراده مطلق ولی فقیه کرده است. گروهی از مخالفان و گروهی از هواداران جمهوری اسلامی در اجزای این انکار و تردید هم دل اند. به نظر می رسد چنین انکار و تردیدی، مطالعه نظام جمهوری اسلامی ایران در چارچوب حقوق اساسی را ممتنع می کند. سید محمد هاشمی اصل پنجاه وشش را حاکی از ابتنای این نظام بر حاکمیت ملی دانسته است. اگرچه او در کتاب حقوق اساسی جمهوری اسلامی ایران به این ایده نپرداخته، اما با تفکیک ولایت مطلقه فقیه به عنوان نظریه دولت اسلامی از ولی فقیه به عنوان یکی از اجزای حکومت، پیش از دیگران مسیر مطالعه حقوق اساسی ایران را گشوده است. در این مقاله با یک مطالعه دگماتیک دکترین، این راه گشایی متقدم هاشمی در قیاس با سایر شارحین را برجسته کرده ایم. به تناسب این راه گشایی، کوشیده ایم تقریری از اصل پنجاه وششم قانون اساسی را بسط دهیم. هم چنین به ایراد قائل نبودن امام خمینی به قانون اساسی نوشته پاسخ دهیم.

كلمات كليدى:

اصل پنجاه وششم, اصل پنجاه وهفتم, حاكميت الهي, سيد محمد هاشمي, ولايت مطلقه فقيه

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

https://civilica.com/doc/2104950

